

UČESTALOST I STEPEN HRONIČNE ARTROPATIJE KOD BOLESNIKA SA HEMOFILIJOM A NA PROFILAKTIČKOM I "ON-DEMAND" REŽIMU

Miodrag Vučić^{1,2}, Dragana Drašković¹

Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija¹
Klinika za hematologiju i kliničku imunologiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija²

Kontakt: Dragana Drašković
Adresa: Klinički Centar Niš
Bul. Dr Zorana Đinđića 48, 18 000 Niš, Srbija
E mail: draskovic.gaga@gmail.com

Hemofilija A je najčešća nasledna koagulopatija koja nastaje usled deficita koagulativne aktivnosti faktora VIII, a karakteriše se izrazitom sklonošću ka krvarenju. Nasleđuje se recesivno. Najčešća komplikacija ove bolesti je hronična hemofilična artropatija. Profilaktički režim podrazumeva uključivanje infuzija koncentrovanog F VIII svakog drugog dana ili tri puta nedeljno. Režimom "on-demand" tretiraju se krvarenja kada se pojave.

Cilj rada bio je analiza učestalosti hronične hemofilične artropatije kod bolesnika sa umereno teškom i teškom hemofilijom A. Vršena je analiza zahvaćenosti pojedinačnih zglobova hemofiličnom artropatijom, kao i njihovi skorovi u odnosu na vrstu terapije (profilaksa ili "on-demand").

Ispitivano je 23 bolesnika, 15 na "on-demand" režimu i 8 na profilaksi, svi lečeni na Klinici za hematologiju i kliničku imunologiju Kliničkog centra u Nišu. Za procenu učestalosti javljanja komplikacija korišćena je deskriptivna statistika: broj, proporcija i srednje vrednosti. Poređenje aritmetičkih sredina dva uzorka vršeno je t testom. U poređivanju učestalosti vrednosti vršeno je Hi kvadrat testom ili Fišerovim testom.

U grupi bez profilakse najčešće je bilo zahvaćeno koleno i kuk (73,33%, odnosno 53,33%), a u grupi bez profilakse najčešće je bio zahvaćen lakat (37,50%). Koleno je statistički češće zahvaćeno kod bolesnika bez profilakse u odnosu na bolesnike sa profilaksom. Skor kolena ima najveću vrednost u obe ispitivane grupe. On je statistički značajno veći kod bolesnika bez profilakse u odnosu na one sa profilaksom. Skor kuka je na drugom mestu po vrednostima u ispitivanim grupama, na trećem mestu je skor lakta, zatim skor skočnog zgloba, a najmanja je vrednost skora zgloba ramena. Skor lakta i skočnog zgloba je statistički značajno veći kod bolesnika bez profilakse u odnosu na bolesnike sa profilaksom.

Hronična artropatija je najčešća komplikacija kod bolesnika sa teškom i umereno teškom hemofilijom, sa maksimalnom zastupljenošću zgloba kolena u obe grupe bolesnika (sa i bez profilakse) i statistički značajno većim skorom kod bolesnika bez profilakse. *Acta Medica Medianae 2016;55(1):38-43.*

Ključne reči: hemofilija A, hemofilična artropatija, profilaksa, „on-demand“ terapija